

DOĞAL VARLIKLARIMIZ TEK TEK YOK EDİLMEMEYE DEVAM EDİYOR: DÜDEN ŞELALESİ

Milyonlarca yıllık jeolojik olaylar sonucu oluşan, bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız nitelikteki jeolojik miras alanları tek tek yok ediliyor. Antalya-Kepez’de yer alan Düden Çayı ve Düden Şelale’si de kirletilerek tüketiliyor.

Milyonlarca yıllık jeolojik olaylar sonucu oluşan, bir kez yok edildiğinde bir daha yerine konulması imkansız nitelikteki jeolojik miras alanları tek tek yok ediliyor. Son bir yıl içinde; Gümüşhane’deki Dipsiz Göl’ün define arayıcıları tarafından yok edilmesi, Erzurum-Narman’da jeopark niteliğindeki alanda betonarme bina yapılması, Erzurum-Tortum Şelalesinde peyzaj düzenlemesi adı altında doğal çevrenin tahrip edilmesi, Mersin Cennet-Cehennem Obruğu içine asansör yapılması, Dünya’nın sayılı jeoparkı olmaya aday Kapadokya’nın, Kapadokya Alan Yönetimi Ka-

nunu değişikliği ile imara açılması, Konya-Hadim-Çifteler Yerköprü Şelalesi’nin üzeri ve çevresine yapılan peyzaj ve çevre düzenlenmesi ile bazı tesis inşaatlarıyla tahrip edilmesi olayından sonra bugünde Antalya-Kepez’de yer alan Düden Çayı ve Düden Şelale’si de kirletilerek tüketiliyor.

Antalya’nın Kepez ilçesinde bulunan Düden Çayı ve Düden Şelalesi’nin beslenme havzasında yer alan düdenlerin bulunduğu alanın bir kısmının doldurularak imara açılması, bir kısmının ise çöp depolama alanı haline getirilme-

si nedeniyle yağın yağışlarla kirlenen yüzey suların yeraltına sızması ve yeraltı sularını kirletmesi, Düden Çayı'nın beslenme havzasında yer alan bazı tesislerin kirli sularını doğrudan yeraltına enjekte etmeleri ile yeraltı sularını kirletmeleri nedeniyle Düden Çayı'nda canlı yaşamın hızla tükendiği, toplu balık ölümlerinin meydana geldiği, suyun köpük şeklinde akmaya başladığı ve Düden Şelalesi'nin denize boşaldığı yerde kıyı sularının hızla kirletildiği anlaşılmaktadır

Söz konusu durum, bir yandan jeolojik miras niteliğindeki doğal varlıklarımızın tüketilmesine neden olurken, diğer taraftan özellikle Düden Çayı çevresinde gerek tarımsal üretim, gerekse kullanımın amacıyla açılan kuyulardan çekilen kirlenmiş yeraltı sularını kullanan binlerce kişinin sağlığını da tehdit etmektedir.

Söz konusu durumun önlenmesi amacıyla;

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne Düden Çayı beslenme havzası üzerinde yer alan düdenlerin bulunduğu bölgeyi jeolojik miras kapsamı içinde alarak, düdenlerin doldurulması, imara açılması veya çöp depolama alanı olarak kullanılması engellemelidir.
- Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin DSİ Genel Müdürlüğü'nün Düden Çayı havzası için hazırladığı raporları da dikkate alarak; bölge için imar kısıtlaması getirmesi, düdenlerin olduğu bölgenin ise mutlak koruma altına alınması konusunda çalışma başlatması, bu konuda çevre düzeni ve imar planlarında gerekli revizyona gitmesi, insani kullanımdan

kaynaklanan atık suların düdenlere boşaltılmasının önlenmesi için gerekli alt-yapı çalışmalarını acilen başlatması gerekmektedir.

- DSİ Antalya Bölge Müdürlüğüne doğal varlığımız olan yeraltı sularına atık su enjeksiyonu yaparak, yeraltısuyu kaynaklarının kirlenmesine neden olanlar hakkında işlem tesis edilmeli, varsa atık su enjeksiyon kuyuları çimento ile kapatılmalıdır.
- Antalya Valiliğince doğal yaşam ve insan sağlığını hiçe sayarak yeraltı suları ve Düden Çayı'nın kirlenmesine neden olanlar hakkında yasal işlem başlatmalı, suçlu görülenler hakkında Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmalıdır.

Sonuç olarak; Antalya ülkemizin göz bebeği turizm bölgelerimizden biri olup, deniz turizm yanında doğa turizminin de rahatlıkla geliştirilebileceği, çok sayıda kanyon, karstik yapı, şelale, mağara gibi jeolojik ve jeomorfolojik yapıyı içinde barındıran yörelerimizden biridir. Doğal varlık ve kaynaklarını beton lobisinin istemleri ile ranta ve talana açarak tüketen bir Antalya anlayışıyla değil, bu tür kaynak ve varlıklarını koruyarak gelecek nesillere aktaran, jeoturizm yoluyla bölge insanının ekonomik gelişimine destek veren, kentin turizm potansiyelini çeşitlendirerek geliştiren bir anlayışla yönetilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Saygılarımızla,

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu